

KỂ CHUYỆN

MỘT NHÀ THƠ CHÂN CHÍNH

I – MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Rèn kỹ năng nói :

– Dựa vào lời kể của GV và tranh minh họa, HS trả lời được các câu hỏi về nội dung câu chuyện, kể lại được câu chuyện, có thể phối hợp lời kể với điệu bộ, nét mặt một cách tự nhiên.

– Hiểu truyện, biết trao đổi với các bạn về ý nghĩa câu chuyện (Ca ngợi nhà thơ chân chính, có khí phách cao đẹp, thà chết trên giàn lửa thiêu, không chịu khuất phục cường quyền).

2. Rèn kỹ năng nghe :

- Chăm chú nghe cô (thầy) kể chuyện, nhớ chuyện.
- Theo dõi bạn kể chuyện, nhận xét đúng lời kể của bạn, kể tiếp được lời bạn.

II – ĐỒ DÙNG DẠY – HỌC

- Tranh minh họa truyện trong SGK (phóng to tranh nếu có điều kiện).
- Bảng phụ viết sẵn nội dung yêu cầu 1 (a, b, c, d).

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

A – KIỂM TRA BÀI CŨ : GV kiểm tra 1 – 2 HS kể một câu chuyện đã nghe hoặc đã đọc về lòng nhân hậu, tình cảm thương yêu, dùm bọc lẫn nhau giữa mọi người.

B – DẠY BÀI MỚI

1. Giới thiệu câu chuyện : Trong tiết Kể chuyện hôm nay, các em sẽ được nghe cô (thầy) kể câu chuyện về một nhà thơ chân chính của vương quốc Đa-ghét-xtan. Nhà thơ này trung thực, thẳng thắn, tha chết trên giàn lửa thiêu, chứ nhất định không chịu khuất phục hát bài ca trái với lòng mình.

2. GV kể chuyện Một nhà thơ chân chính (2 – 3 lần). Giọng kể thong thả, rõ ràng, nhấn giọng những từ ngữ miêu tả sự bạo ngược của nhà vua, nỗi thống khổ của nhân dân, khí phách của nhà thơ dũng cảm không chịu khuất phục sự bạo tàn. Đoạn cuối kể với nhịp nhanh, giọng hào hùng.

– GV kể lần 1, HS nghe. Sau đó giải nghĩa một số từ khó được chú thích sau truyện. Có thể vừa kể vừa kết hợp giải nghĩa từ.

– GV kể lần 2. Trước khi kể, yêu cầu HS đọc thăm yêu cầu 1 (các câu hỏi a, b, c, d). Kể đến đoạn 3, kết hợp giới thiệu tranh minh họa phóng to treo trên bảng lớp (hoặc yêu cầu HS quan sát tranh trong SGK).

– GV kể lần 3 (nếu cần).

Nội dung truyện :

Một nhà thơ chân chính

1. Ngày xưa, ở vương quốc Đa-ghét-xtan có một ông vua nổi tiếng bạo ngược. Dưới triều đại ông ta, nhân dân hết sức lầm than. Thế rồi khắp nơi nơi bỗng truyền đi một bài hát thống thiết, lên án thói hống hách bạo tàn của nhà vua và phơi bày nỗi thống khổ của nhân dân. Mọi người dân, từ người lớn đến trẻ con, ai ai cũng say sưa ca bài hát ấy.

Một ngày kia, bài hát lọt đến tai nhà vua. Ngài lập tức ra lệnh lùng bắt ki được kẻ sáng tác bài ca phản loạn ấy. Các quan đại thần và lính cận vệ ra sức sục sao cũng không thể tìm được ai là tác giả của bài hát. Vì vậy, nhà vua hạ lệnh tổng giam tất cả các nhà thơ và những nghệ nhân hát rong.

2. Ba hôm sau, tất cả những người đó được giải vào cung, mỗi người phải hát cho nhà vua nghe một bài hát chính mình sáng tác.

Các nhà thơ, các nghệ nhân lần lượt tấu lên những bài ca tụng trí tuệ sáng láng, trái tim nhân hậu, sức mạnh kì diệu của nhà vua, ánh hào quang chói lọi xung quanh sự nghiệp vĩ đại của ngài. Duy chỉ có ba nhà thơ im lặng không chịu hát.

Nhà vua lệnh thả tất cả, còn ba người này thì đem tổng giam vào ngục tối. Ba tháng sau, ngài cho giải họ từ trong ngục ra và phán :

– Thế nào, giờ thì các ngươi sẽ hát cho trẫm nghe chứ !

Một trong ba người đó lập tức cất lời ca tụng quốc vương Đa-ghét-xtan. Ông ta được tha ngay. Nhà vua sai đem hai người còn lại đến giàn hỏa thiêu và phán :

– Hãy hát lên cho trẫm nghe. Đây là cơ hội cuối cùng cứu sống các ngươi.

Một trong hai người hát lên một bài ca ngợi nhà vua và cũng được tha ngay. Còn người cuối cùng vẫn im lặng. Nhà vua tức giận, hét lên :

– Trói hắn lại ! Nỗi lửa lên.

3. Bị trói chặt vào giàn hỏa thiêu, nhà thơ cuối cùng bỗng cất tiếng hát. Bài hát vạch trần tội ác của nhà vua. Đó chính là bài ca phản loạn đã lưu truyền khắp đất nước.

Tiếng hát vang lên, cả hoàng cung rung động cùng với ngọn lửa bùng bùng bốc cháy như giận dữ. Nhà vua bất ngờ thét lên :

– Dập mau lửa đi, dập mau ! Cởi trói ngay cho ông ta. Trẫm không thể để mất nhà thơ chân chính độc nhất của đất nước này !

Theo TRUYỆN CỔ DÂN GIAN NGA
(Quý Thanh kể)

⌚ – **Táu** : đọc thơ theo lối biểu diễn nghệ thuật.

– **Giàn hỏa thiêu** : giàn thiêu người, một hình thức trừng phạt dã man các tội phạm thời trung cổ ở các nước phương Tây.

3. Hướng dẫn HS kể chuyện, trao đổi về ý nghĩa câu chuyện

a) Yêu cầu 1 : *Dựa vào câu chuyện đã nghe cô giáo (thầy giáo) kể, trả lời các câu hỏi.*

– Một HS đọc các câu hỏi a, b, c, d. Cả lớp lắng nghe, suy nghĩ.

– HS trả lời lần lượt từng câu hỏi.

+ Trước sự bạo ngược của nhà vua, dân chúng phản ứng bằng cách nào ? (Dân chúng phản ứng bằng cách truyền nhau hát một bài hát lên án thói hống hách bạo tàn của nhà vua và phơi bày nỗi thống khổ của nhân dân.)

+ Nhà vua làm gì khi biết dân chúng truyền tụng bài ca lên án mình ? (Nhà vua ra lệnh lùng bắt kì được kẻ sáng tác bài ca phản loạn ấy. Vì không thể tìm được ai là tác giả của bài hát, nhà vua hạ lệnh tổng giam tất cả các nhà thơ và nghệ nhân hát rong.)

+ Trước sự đe doạ của nhà vua, thái độ của mọi người thế nào ? (Các nhà thơ, các nghệ nhân lần lượt khuất phục. Họ hát lên những bài ca tụng nhà vua. Duy chỉ có một nhà thơ trước sau vẫn im lặng.)

+ Vì sao nhà vua phải thay đổi thái độ ? (Nhà vua thay đổi thái độ vì thực sự khâm phục, kính trọng lòng trung thực và khí phách của nhà thơ thà bị lửa thiêu cháy, nhất định không chịu nói sai sự thật.)

b) Yêu cầu 2, 3 (Kể lại toàn bộ câu chuyện ; Trao đổi với các bạn về ý nghĩa câu chuyện)

- KC theo nhóm

Từng cặp HS luyện kể từng đoạn và toàn bộ câu chuyện, trao đổi về ý nghĩa câu chuyện.

- Thi kể toàn bộ câu chuyện trước lớp. Mỗi HS kể chuyện xong đều nói ý nghĩa câu chuyện hoặc đối đáp cùng các bạn, đặt câu hỏi cho các bạn, trả lời câu hỏi của cô (thầy), của các bạn về nhân vật, chi tiết, ý nghĩa câu chuyện.

VD : GV (hoặc HS) có thể nêu câu hỏi : Vì sao nhà vua hung bạo như thế lại đột ngột thay đổi thái độ ? Có đúng là khí phách của nhà thơ khiến nhà vua phải thay đổi hay nhà vua chỉ muốn đưa các nhà thơ lên giàn hỏa thiêu để thử thách ? Câu chuyện có ý nghĩa gì ? HS trao đổi, đi đến kết luận : Câu chuyện ca ngợi nhà thơ chân chính của vương quốc Đa-ghét-xtan thà chết trên giàn lửa thiêu, không chịu ca tụng vị vua bạo tàn. Khí phách của nhà thơ chân chính đã khiến nhà vua cũng phải khâm phục, kính trọng, thay đổi hẳn thái độ.

Cả lớp và GV nhận xét, bình chọn bạn kể chuyện hấp dẫn nhất, hiểu nhất ý nghĩa câu chuyện.

4. Củng cố, dặn dò

- GV nhận xét tiết học. Khen ngợi những HS chăm chú nghe bạn kể chuyện, nhận xét lời kể của bạn chính xác.

- GV khuyến khích HS về nhà kể lại câu chuyện cho người thân nghe. Dặn HS chuẩn bị bài tập KC trong SGK, tuần 5 : Tìm một câu chuyện (đoạn truyện) em đã được nghe, được đọc về tính trung thực để kể trước lớp. Đọc kĩ để nhớ hoặc thuộc câu chuyện. Mang đến lớp truyện các em tìm được. GV có thể giới thiệu tên truyện với những HS yếu kém hoặc cho mượn truyện để các em tự tin, mạnh dạn luyện nói trong tiết KC tới.